

**PROGRAMACIÓN
DIDÁCTICA
4º EDUCACIÓN PRIMARIA**

CEIP A LAXE

CURSO 2018 / 2019

ÍNDICE:

páx.

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN	3
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	4
3. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO	9
4. CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	11
4.1. CONCRECIÓN POR ÁREAS	
4.2. INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN COMÚNS A TODAS AS ÁREAS	
5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS	77
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	78
7. AVALIACIÓN.....	78
7.1. MÍNIMOS ESIXIBLES	
7.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	
7.3. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DOS ALUMNOS	
8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA	
DOCENTE	83
9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	85
10. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	85
11. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS	86
12. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS	86

1.INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

O CEIP A Laxe é un centro pequeno da zona rural de Ferrol. O centro consta de 4 unidades, 1 de Educación Infantil e 3 de Educación Primaria, contando neste curso académico cun total de 55 alumnos/as.

Este ano volveuse a dar a circunstancia de que terceiro e cuarto están xuntos nunha aula, coas dificultades engadidas que isto supón para o labor docente diario. En total son 13 alumnos/as.

Características evolutivas dos/as nenos/as entre 8 e 10 anos.

- Desenvolvemento psicomotor.
  - O coñecemento básico do corpo está superado pola maioría dos/as nenos/as e prosegue o proceso de estruturación corporal.
  - Mellora a coordinación, con movementos máis eficaces e económicos.
  - Estabilízase a dominancia lateral e ocular.

- Desenvolvemento socio-afectivo.
  - Teñen maior autonomía con relación aos seu proxenitores.
  - Manifestan gran interese polo que acontece fóra da familia.
  - Compañerismo. Aparecen os primeiros líderes do grupo.
  - Sentimentos de pertenza a un grupo.
  - Os xogos son o motor principal deste desenvolvemento socio-afectivo.
  - Bo axuste as normas sociais.

- Desenvolvemento intelectual.
  - Continúan no estadio das operacións concretas, o cal lles obriga a manipular os obxectos, a linguaxe ... para alcanzar os conceptos que se propoñen e que van aumentando en complexidade.
  - Manexan con soltura símbolos, o que facilita as aprendizaxes.
  - Comezan a realizar reflexións sistemáticas sobre as actividades que levan a cabo, polo que intentan ordenar, clasificar e comparar.

- Desenvolvemento da linguaxe.
  - Distribúen e ordenan bastante ben as palabras e as oracións no espazo-tempo.
  - Presentan dúbidas ortográficas.
  - Amplían considerablemente o seu vocabulario e son capaces de definir palabras.
  - Len de xeito fluído.
  - Deben seguir traballando a comprensión lectora.

Estes rasgos son bastantes comúns, podendo aparecer en maior ou menor grado en cada alumno/a. Os mestres debemos esforzarnos en coñecer a cada alumno/a individualmente para adecuar o plantexamento didáctico as súas necesidades e facilitarlle así a consecución dos obxectivos programados.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	11,1%
Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	11,1%
Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo acompañado de apoio visual, acorde a súa idade procedente dos medios de comunicación adaptados a súa competencia lingüística.	11,1%
Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	11,1%
Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	11,1%
Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	11,1%
Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	11,1%
Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	11,1%
Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións.	11,1%

COMPETENCIA MATÉMATICA E COMPETENCIA BÁSICA EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	14,2%

Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	14,2%
Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	14,2%
Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	14,2%
Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	14,2%
Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións.	14,2%
Cofece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.	14,2%

COMPETENCIA DIXITAL

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	14,2%
Escrebe correspondenciapersoalsimple (mensaxes, notas, correos...)ensoporte papel oudixitalfalandodesimesmo/a e dasúacontorna inmediata.	14,2%
Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.	14,2%
Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	14,2%
Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe	14,2%

Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	14,2%
Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	14,2%

COMPETENCIA EN APRENDER A APRENDER

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	10%
Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	10%
.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	10%
Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	10%
Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	10%
Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que trata sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación da Internet.	10%
Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	10%
Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	10%
Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	10%
Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	10%

COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICA

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	10%
Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	10%
Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	10%
Respecta as opinións da persoa que fala.	10%
Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	10%
Coida, conserva e organiza os seus libros.	10%
Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	10%
Sopesa as consecuencias das súas accións.	10%
Respecta as normas do centro escolar.	10%
Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta.	10%

COMPETENCIA EN SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	11,1%
Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	11,1%

Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	11,1%
Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	11,1%
Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	11,1%
Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	11,1%
Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	11,1%
Forma parte activa das dinámicas do grupo.	11,1%
Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	11,1%

COMPETENCIA EN CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	14,2%
Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	14,2%
Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	14,2%
Participa en interaccións orais dirixidas sobre temas coñecidos en situacións de comunicación predicibles.	14,2%
Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	14,2%
Leva a cabo manifestacións artísticas en interacción cos compañeiros e compañeiras.	14,2%
Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.	14,2%

3. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais , lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

4. CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.

4.1. CONCRECIÓN POR ÁREAS.

ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA

OBX	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA							
b e g h i	<p>B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados.</p> <p>B1.2. Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel.</p> <p>B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión).</p> <p>B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.</p>	<p>B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes.</p>	<p>CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.</p>	<p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CSIEE</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>3%</p>	<p>1'5%</p>
			<p>CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CD</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>2%</p>	<p>1%</p>
			<p>CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CSIEE</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>2%</p>	<p>1%</p>
			<p>CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CD</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>2%</p>	<p>1%</p>
			<p>CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCCT</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>3%</p>	<p>1'5%</p>

OBX	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
b e g h	B1.5. Iniciación á actividade científica.	B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información.	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	CAA CMCCT CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	CMCCT CCL	1º 2º 3º	2%	1%
a b c k m	B1.6. O traballo cooperativo. B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCCT CSC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE							
e h k	B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual. B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.	B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento.	CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	CMCCT	1º	3%	1'5%
			CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.	CMCCT CCL	1º	3%	1'5%
a b c	B2.4. Saúde e enfermidade. B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.	B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de	CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	CMCCT CSC	1º	3%	1'5%

OBX	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
d h k m	B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde.	alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.	CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais.	CSC CSIEE	1º	3%	1'5%
	B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros...		CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	CMCCT	1º	3%	1'5%
	B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais.		CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo.	CAA CSC	1º	3%	1'5%
	B2.9. A relación cos demais. Toma de decisións. B2.10. A igualdade entre homes e mulleres.						
e h	B2.11. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais.	B2.3. Deseñar un menú equilibrado para a súa idade.	CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.	CMCCT	1º	3%	1'5%
	B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria.		CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria.	CMCCT	1º	3%	1'5%
	B2.13. Pirámide alimentaria.		CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	CMCCT	1º	3%	
	B2.14. Análise de dietas equilibradas.						
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS							
b h e l i o	B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes.	B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais, plantas e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas.	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	CMCCT	2º	3%	1'5%
	B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos.		CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	CMCCT	2º	3%	1'5%
	B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables.						
	B3.4. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características						

OBX	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	observables. B3.5 Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables. B3.6 Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia. B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno. B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.		CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	CMCCT CAA	2º	3%	1'5%
			CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	CMCCT CCL	2º	3%	1'5%
a b c e h i j l m o	B3.9. Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais.	B3.2. Planificar, observar e comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados.	CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	CMCCT	2º	3%	1'5%
			CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	CMCCT CCL CSIEE CD	2º	3%	1'5%
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA							
a b c	B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía. B4.2. Características e propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.	B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias do seu uso inadecuado facendo	CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.	CMCCT CSC	3º	3%	1'5%
			CNB4.1.2. Explica algunhas características e	CMCCT	3º	3%	1'5%

OBX	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e h	B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida. B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá. B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético. B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. B4.7. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais.	fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental.	propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.	CCL CSC			
			CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.	CMCCT CSC	3º	3%	1'5%
b e g h	B4.8. Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz. B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de certos corpos diante da luz e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos.	CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.	CMCCT CCL	3º	3%	1'5%
			CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.	CMCCT	3º	3%	1'5%
b e g h	B4.10. Realización de experiencias con mesturas. B4.11. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura. B4.12. Procedementos de separación.	B4.3. Realizar experiencias con mesturas sinxelas de substancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno e achegar conclusións sobre os resultados.	CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.	CMCCT	3º	3%	1'5%
			CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.	CMCCT	3º	3%	1'5%
			CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando	CMCCT	3º	3%	1'5%

OBX	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			conclusións sobre os resultados.				
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS							
a b e h	B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela etc.). B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.	B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián.	CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotián, analizando o seu funcionamento.	CMCCT CSC CSIEE	3º	3%	1'5%
			CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.	CMCCT CCL	3º	3%	1'5%
a b c d e h j m	B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. B5.5 Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián.	B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes.	CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	CMCCT CCL CSC	3º	3%	1'5%
			CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	CMCCT CAA CCEC CD CSIEE	3º	3%	1'5%

ÁREA DE CIENCIAS DA SOCIAIS

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS							

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
a b d e h j	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais.Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxuedanza e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafoles) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	CAA CD CMCCT CCL CSIEE CAA CAA CCL CMCCT	1º 2º 3º 1º 2º 3º 1º 2º 3º	3% 3% 3%	1'5% 1'5% 1'5%
a b c d	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. CSB1.2.2.Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA CSC CAA	1º 2º 3º 1º 2º 3º	3% 3%	1'5% 1'5%
b e h	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Elaboración dun glosario da área. B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar	CSB1 3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL CAA CMCCT	1º 2º 3º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
i o	de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fontes de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.		CSC			
			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL CMCCT CSC CAA	1º 2º 3º	3%	1'5%
			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CCL CD CMCCT CSC	1º 2º 3º	3%	1'5%
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA							
h e o	B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias.	B2.1.Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea.	CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	CMCCT CAA CCL	1º	2%	1%
h e g i	B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios.	B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa.	CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	CMCCT CCL CAA	1º	2%	1%
h g i	B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude.	B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	CMCCT CAA	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
		Terra.					
h g e i	B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC.	CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	CMCCT CAA	1º	2%	1%
h g i e b	B2.8.O tempo atmosférico. B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc). B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas. B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais.	B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo.	CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico. CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións. CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	CMCCT CCL CAA	1º	2%	1%
a	B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no	B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e	CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga,	CMCCT	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
b h e o	planeta. Masas e cursos de auga. B2.13.Vertentes hidrográficas. B2.14.Os tramos dun río.	cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes as partes dun río do medio próximo.	explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	CCL CSC			
			CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	CMCCT CCL	1º	2%	1%
			CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	CMCCT CCL CAA	1º	2%	
e h o	B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas. B2.16.Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades.	B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia	CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	CMCCT CCL	1º	2%	1%
			CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	CMCCT CCL	1º	2%	1%
e h i o	B2.17.A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica.	B2.8.Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	CSC CAA	1º	3%	1'5%
			CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	CSC CAA	1º	3%	1'5%
a b	B2.18.A intervención humana no medio. B2.19.A contaminación e o cambio climático.	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	CSC CCL	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
h	B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo.	sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo.	CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	CSC CCL	1º	2%	1%
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE							
a d h	B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica.	CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.	CSC CCL	2º	2%	1%
a d h o	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos.	B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións.	CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	CSC CCL	2º	3%	1'5%
			CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	CCL CSC	2º	2%	1%
a d h o	B3.5.A organización social, política e territorial: o Estado español e as Comunidades Autónomas. B3.6.Estruturas de goberno básicas: o concello.	B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno básicos	CSB3.3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	CCL CSC	2º	2%	1%
a d h	B3.7. Manifestacións culturais e lingüísticas de España.	B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	CSB3.4.1.Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CSC CCL	2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
d g h i o	B3.8.Demografía e poboación. B3.9.Conceptos demográficos: básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE.	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación.	CSB3.5.1.Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.	CCL CSC	2º	2%	1%
			CSB3.5.2.Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	CMCCT CAA	2º	2%	1%
a h n	B3.10.Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos.	CSB3 6.1.Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.	CSC CCL	2º	2%	1%
			CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)	CSC CCL	2º	2%	1%
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO							
b g h	B4.1.O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida que caracterizan a Prehistoria.	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	CSC CMCCT CCL	3º	2%	1%
			CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	CSC CCEC CCL	3º	2%	1%
b h	B4.2.As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e materiais. A escritura.	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da	CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso	CSC CMCCT	3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
i		historia.	pasado, con especial relevancia da escritura.	CAA			
g h i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C	CMCCT CSC	3º	2%	1%
			CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC CMCCT CAA	3º	2%	1%
b d h o	B4.4.A península ibérica na Prehistoria. B4.5.A península ibérica na Idade Antiga. B4.6.A Prehistoria e Idade Antiga en Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	B4.4. Identificar e localizar no tempo os procesos e acontecementos históricos e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución e coñecer os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.	CMCCT CSC CCEC CCL	3º	2%	1%
			CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	CCEC CSC CCL	3º	2%	1%
			CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	CSC CCEC CCL	3º	2%	1%
			CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	CMCCT CSC CCEC	3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
d h o	B4.7.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC	3º	3%	1'5%
d h o	B4.8.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo.	B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	CSC CCEC	3º	2%	1%

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR							
a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto	CCL	1º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			oral.	CSC	2º 3º		
b d e i o	B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender.	B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	CCL CD CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b c e o	B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates).	B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	CCL CAA CSC CSEIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CSIEE CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL CSIEE CAA CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
a c e	B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a c d e o	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
				CAA			
a b e o	B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos.	B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe.	LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. LGB1.6.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos. LGB1.6.3. Amosa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CAA CCL CCEC	1º 2º 3º 1º 2º 3º 1º 2º 3º	1% 1% 1%	0'5% 0'5% 0'5%
▪ b ▪ e ▪ i ▪ o	B1.7. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	LGB1.7.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	CCL CD CAA CSIEE CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
▪ d ▪ e	B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais.	B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
▪ b ▪ d ▪ e	B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.9. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.9.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
o							
e	B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
ad e o	B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
ad e o	B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
ad e o	B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas	CCL	1º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			ou descoñecidas.	CCEC CSC	2º 3º		
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER							
b e l j o	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos. B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas. B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).	B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis).	LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente.	CCL CD CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é	CCL CAA	1º 2º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			preciso.	CSIEE	3º		
b e i	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas tarefas.	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e	B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses. B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses.	LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b	B2.10. Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais	B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así	LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e	CCL CAA	1º 2º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e i	e participación en actividades literarias.	como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias.	colabora no seu coidado e mellora.	CSC	3º		
			LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e	B2.11. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.8.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e o	B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	B2.9. Aмосar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.9.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e m	B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.10. Aмосar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.10.1. Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR							

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
a b e	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL	3º	1%	0'5%
			LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica,	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica,	CCL CAA	1º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e i o	mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.	narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...	CD			
			LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).	CCL CSC CCEC CAA	2º	1%	0'5%
			LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b	B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	CCL CSC	1º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e j o				CCEC CAA CSIEE			
b d e i j	B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE	3º	1%	0'5%
b e i j	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido.	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.	CCL CD CSIEE	2º 3º	1%	0'5%
a b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á	LGB4.1.1. Signala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas.	CCL CAA	1º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores, tempos verbais (pasado, presente e futuro).	produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	CCL CAA	2º	1%	0'5%
			LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA	2º	1%	0'5%
			LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
			LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
b e	B4.2. Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social.	B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación.	CCL CSC CCEC	2º	1%	0'5%
			LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
e	B4.3. Comparación e transformación de	B4.3. Utilizar correctamente as	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos	CCL	3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.	regras de puntuación, así como construír correctamente as oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e escritas.	de puntuación. LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións. LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CCL CSC CCEC	1º 2º 3º 3º	1% 1%	0'5% 0'5%
e	B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa, oposición, contradición...), en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos.	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición...	CCL CAA	3º	1%	0'5%
e	B4.7. Identificación intuitiva do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como dalgúns papeis semánticos do suxeito.	B4.5. Identificar intuitivamente o suxeito e o predicado, así como o papel semántico do suxeito, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito. LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	CCL CAA CCL CAA	1º 2º	1% 1%	0'5% 0'5%
b e i o	B4.8. Uso do dicionario, en papel ou dixital, con certa autonomía. B4.9. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras	B4.6. Usar o dicionario en papel ou dixital, con certa autonomía. B4.7. Identificar palabras compostas e derivadas, así como	LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. LGB4.7.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias	CCL CAA CD CCL CAA	1º 2º 3º 2º	1% 1%	0'5% 0'5%

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	polisémicas de uso habitual, en relación coa comprensión e coa produción de textos.	sinónimos, antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, para comprender e producir textos.	de palabras.				
			LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	CCL CAA	1º	1%	0'5%
a d e h m o	B4.10. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a d e m o	B4.11. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado. para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega.	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL CCEC CSC	3º	1%	0'5%
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
b d e o	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	(oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b d e i	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	1º 2º 3º	1%	0'5%
b d e o	B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados.	LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	CCL CCEC CSC	2º	1%	0'5%
b d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	CCL	3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
a d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a d e o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR							
a c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar.	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e	B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos - exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
e	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
b e	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos)	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos.	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CAA CSC CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B1.7. Produción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e	LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
		adequados ao seu nivel	(informativos, literarios e prescritivos).				
			LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	CCL CAA CSC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
b d e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar.	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL CSC	1º	1%	0'5%
			LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC	1º	1%	0'5%
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER							
e	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos.	LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	CCL	1º 2º 3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e	B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía.	LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CCA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CMCT CCA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	CCL CCA	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
b e i	B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer.	B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgúns referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
a e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos	LCB2.7.1. Diferencia entre información e publicidade.	CCL CAA	3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
		lidos, centrándose na interpretación do seu significado.		CSC			
			LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	CCL CAA CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
e i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR							
b e	B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	CCL CD CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos	CCL CD	1º 2º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			realizados.	CAA CSIEE	3º		
			LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
b e	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. B3.6. Realización de ditados.	B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita.	LCB3.3.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente	CCL CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	CCL	1º 2º 3º 1º 2º 3º	2%	1%
b e	B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.9. Revisión e mellora do texto.	B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a	CCL CAA	1º 2º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			secuencia coherente do escrito.	CSIEE	3º		
b e i	B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese.	LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	CCL CAA	2º 3º	1%	0'5%
			LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómicos, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	CCL CD CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
a d e	B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
e i	B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	CCL CD CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
e	B3.13. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro	B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
b e	B4.1. A palabra. A sílaba. Diftongos e hiatos. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar	CCL	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	(formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	accións ou estados.				
			LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	CCL	3º	2%	1%
			LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL	2º	1%	0'5%
b e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos.	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	CCL	1º 3º	1%	0'5%
			LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	CCL	2º	1%	0'5%
			LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL	1º 2º	1%	0'5%
			LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos.	CCL	3º	1%	0'5%
			LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	CCL	1º	2%	1%
b e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	CCL CAA	2º 3º	1%	0'5%
			LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	CCL	1º 2º 3º	2%	1%
b e	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%
			LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	CCL	1º	2%	1%
			LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL	1º	1%	0'5%
			LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	CCL	2º 3º	1%	0'5%
			LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	CCL	1º	1%	0'5%
			LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL	1º 2º 3º	1%	0'5%
b	B4.11. Utilización de material multimedia educativo	B4.5. Utilizar programas educativos	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas	CCL	2º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e i	e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CD CAA	3º		
b d e o	B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma.	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b d e o	B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	CCL CSC	1º 2º 3º	1%	0'5%
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información.	LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC	1º	1%	0'5%
			LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	CCL CAA	1º 2º 3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
e	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	CCL CCEC	2º	1%	0'5%
			LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
b e	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
a b e	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	CCL CAA CCEC	1º 2º 3º	1%	0'5%
e j	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC	3º	1%	0'5%
d e	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	1º 2º 3º	2%	1%

ÁREA DE MATEMÁTICAS

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS							
b g e	B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.	B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	CMCT CCL	1º 2º 3º	2%	1%
		B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.	MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	CMCT CAA CSIEE	1º 2º 3º	3%	1'5%
			MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	CMCT CAA CSIEE	1º 2º 3º	3%	1'5%
			MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	CMCT CAA CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	CMCT CCL CAA	1º 2º 3º	3%	1'5%
b	B1.2. Proposta de pequenas investigacións en	B1.3. Profundar en problemas resultos propoñendo pequenas	MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resultos, analizando a coherencia da solución	CMCT	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
g	contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	variacións nos datos, outras preguntas etc.	e buscando outras formas de resolvelos.	CAA CSIEE	2º 3º		
			MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	CMCT CAA CSIEE	1º 2º 3º	3%	1'5%
g	B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	CMCT CAA	1º 2º 3º	2%	1%
b g	B1.4. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	CMCT CSC CSIEE	1º 2º 3º	3%	1'5%
b g i	B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.	MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	CMCT CD CAA	1º 2º 3º	2%	1%
BLOQUE 2. NÚMEROS							

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
b e g h	B2.1. Números naturais, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras. B2.7. O número decimal: décimas e centésimas. B2.8. Fraccións. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas).	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CCEC CCL CMCT CAA CCL	1º 1º 2º	2% 3%	1% 1'5%
b g	B2.10. Descomposición e redondeo de números naturais e decimais	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor.	MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA	1º	3%	1'5%
b g	B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. B2.15. Operacións con fraccións.	B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas. MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados. MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA CMCT CAA CMCT CAA	1º 2º 2º	2% 2% 2%	1% 1% 1%

OBX.	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	B2.16. Operacións con números decimais. B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.						
b g i	B2.18. Estimación de resultados. B2.19. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. B2.20. Automatización de algoritmos. B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras. B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.23. Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras. B2.24. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. B2.25. Utilización da calculadora.	B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50. MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta. MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.	CMCT CAA CMCT CMCT CAA CMCT CAA CD	1º 1º 1º 2º 3º 1º	3% 3% 2% 2%	1'5% 1'5% 1% 1%
b g	B2.26. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.	B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel,	MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de	CMCT CAA	1º 2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	B2.27. Resolución de problemas da vida cotiá.	establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións.		3º		
			MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	CMCT CAA CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
BLOQUE 3. MEDIDA							
b e g	B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	CMCT CCL CAA	2º 3º	2%	1%
			MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	CMCT CAA	2º 3º	3%	1'5%
g	B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. B3.6. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa.	B3.2. Operar con diferentes medidas.	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	CMCT	2º 3º	2%	1%
			MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa	CMCT	2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			dada en forma complexa e viceversa.		3º		
			MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	CMCT	2º 3º	2%	1%
b g	B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación. B3.8. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. B3.9. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.10. Cálculos con medidas temporais.	B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	CMCT CAA	2º	3%	1'5%
b g	B3.11. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. B3.12. Múltiplos e submúltiplos do euros. B3.13. Equivalencias entre moedas e billetes.	B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.	CMCT CAA CSC	2º	3%	1'5%
BLOQUE 4. XEOMETRÍA							
b g i	B4.1. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.2. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos.	B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo.	MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	CMCT CAA	3º	2%	1%
b g	B4.3. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos	B4.2. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver	MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.	CMCT CAA	3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	paralelepípedos. B4.4. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio e diámetro.	problemas.	MTB4.2.2. Identifica e diferenza os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.	CMCT CAA	3º	2%	1%
b g	B4.5. Identificación e denominación de polígonos atendendo o número de lados. B4.6. Corpos xeométricos: elementos, relación e clasificación. B4.7. Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras e arestas. Tipos de poliedros. B4.8. Corpos redondos: cono, cilindro e esfera. B4.9. Regularidades e simetrías: recoñecemento de regularidades.	B4.3. Coñecer as características e aplicalas para clasificar: poliedros, prismas, pirámides, corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%
			MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.	CMCT CAA	3º	2%	1%
			MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	CMCT CAA	3º	2%	1%
b g h	B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.	B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.	CMCT CAA CSC	3º	2%	1%
b g	B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisión.	CMCT CAA CSIEE	3º	2%	1%
			MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as	CMCT CAA	3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.				
BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE							
b g	B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	CMCT CAA	3º	3%	1'5%
b g	B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	CMCT CAA	3º	2%	1%

ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL							
e j	B1.1. Comunicación das apreciacións obtidas por observación.	B1.1. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos	EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato,	CCEC CCL	1º 2º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
b	B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos. B1.3. Creación de imaxes para textos dados para secuenciar unha historia (romance, cantiga, ...).	seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).	CAA	3º		
			EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.	CCL CAA CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic.	CCEC CCL CAA	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta.	CCL CCEC CSC	1º 2º 3º	2%	1%
▪ j ▪ b	▪ B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas. ▪ B1.5. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas. ▪ B1.6. Clasificación de texturas e tonalidades, e apreciación de formas naturais e artificiais, exploradas desde diferentes ángulos e posicións.	▪ B1.2. Recoñecer e identificar as formas naturais e artificiais, as texturas, os códigos e as técnicas básicas das obras plásticas, e expresar as súas diferenzas.	EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.	CCEC CSIIE	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB1.2.2. Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)	CCEC CCL	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB1.2.3. Identifica a influencia dos fondos de cor.	CCEC	1º 2º 3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			EPB1.2.4. Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.	CCL CCEC CSC	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB1.2.5. Identifica as formas de representar a figura humana nas obras.	CCL CMCCT	1º 2º 3º	2%	1%
▪ j ▪ e ▪ i	B1.7. Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas. B1.8. Indagación sobre as calidades de diferentes materiais e uso que se fai deles en distintas representacións. B1.9. Uso dos recursos dixitais na procura da información.	B1.3. Identificar determinados/as artistas e amosar interese por coñecer as formas de expresión das súas obras máis representativas.	EPB1.3.1. Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais.	CCL CCEC CSC	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB1.3.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.	CCL CCEC CSC CD	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB1.3.3. Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico.	CCL CCEC CSIEE CD	1º 2º 3º	3%	1'5%
j e b	B1.10. Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan. B1.11. Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe. B1.12. Observación de elementos para estudo de escalas e proporcións.	B1.4. Interpretar o contido das imaxes e das representacións do espazo presentes no contexto, identificando as posicións dos elementos plásticos no espazo.	EPB1.4.1. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas.	CCL CAA CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB1.4.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais.	CCEC CSC	1º 2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	B1.13. Indagación sobre as maneiras de representar o espazo.			CMCCT	3º		
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA							
j b	<p>B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes.</p> <p>B2.2. Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.).</p> <p>B2.3. Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura espaxada, por chorro etc.).</p> <p>B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións.</p> <p>B2.5. Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais.</p> <p>B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume.</p> <p>B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais.</p>	B2.1. Coñecer e utilizar materiais, técnicas e códigos diversos que se utilizan nas producións artísticas.	EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais.	CCEC	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións.	CCEC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma.	CCEC CSIEE	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB2.1.4. Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo.	CSIEE CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.1.5. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.	CAA CCEC	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc.	CCEC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			EPB2.1.7. Representa obxectos coa técnica da esfumaxe.	CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.1.8. Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética.	CCEC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.1.9. Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas.	CCEC CSC	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.1.10. Representa imaxes usando diferentes características da cor.	CCEC	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.1.11. Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas.	CCEC CSIEE	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais.	CCEC	1º 2º 3º	3%	1'5%
j g b	B2.8. Experimentación das dimensións e das proporcións dunha mesma forma en diferentes posicións.	B2.2. Realizar composicións plásticas con figuras xeométricas, manexando ferramentas básicas de	EPB2.2.1. Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico.	CCEC CMCCT	1º 2º 3º	3%	1'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	<p>B2.9. Experimentación das posibilidades de representación con liñas grosas, finas, continuas, descontinuas e xeométricas.</p> <p>B2.10. Realización de fotografías: enfoque e planos.</p> <p>B2.11. Aplicación en producións propias de aspectos observados en obras artísticas.</p> <p>B2.12. Utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas.</p>	<p>precisión e utilizando escalas e proporcións.</p>	<p>EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón).</p>	<p>CCEC</p> <p>CMCCT</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>2%</p>	<p>1%</p>
			<p>EPB2.2.3. Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>2%</p>	<p>1%</p>
			<p>EPB2.2.4. Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas.</p>	<p>CCEC</p> <p>CMCCT</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>2%</p>	<p>1%</p>
			<p>EPB2.2.5. Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos.</p>	<p>CCEC</p> <p>CMCCT</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>2%</p>	<p>1%</p>
			<p>EPB2.2.6. Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>3%</p>	<p>1'5%</p>
			<p>EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría.</p>	<p>CCEC</p> <p>CMCCT</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>3%</p>	<p>1'5%</p>
			<p>EPB2.3.1. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións.</p>	<p>CCEC</p> <p>CD</p>	<p>1º</p> <p>2º</p> <p>3º</p>	<p>2%</p>	<p>1%</p>
<p>i</p> <p>j</p> <p>b</p>	<p>B2.13. Compilación impresa e dixital sobre manifestacións artísticas.</p> <p>B2.14. Interese pola procura da información</p>	<p>B2.3. Utilizar e manexar as novas tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e</p>					

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
d	artística. B2.15. Interpretación da información. B2.16. Inicio no uso dos medios audiovisuais e dixitais para a creación de obras plásticas.	deseño.	EPB2.3.2. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións.	CCEC CD CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.3.3. Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.).	CD CAA	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo.	CSC CCEC CD	1º 2º 3º	2%	1%
b j	B2.17. Establecemento de ordes e pautas para seguir. B2.18. Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquejos ou deseños.	B2.4. Utilizar recursos bibliográficos, dos medios de comunicación e da internet para obter información que lle sirva para planificar e organizar os procesos creativos, así como para coñecer e intercambiar informacións con outro alumnado.	EPB2.4.1. Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido.	CSIEE CAA CSC	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB2.4.2. Elabora bosquejos e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	CSIEE CAA CCEC	1º 2º 3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
a b j	B2.19. Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos. B2.20. Selección axeitada de materiais e espazos.	B2.5. Coidar e usar correctamente os materiais, os instrumentos e os espazos,	EPB2.5.1. Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	CSC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%
			EPB2.5.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	CSC CSIEE CCEC CAA	1º 2º 3º	3%	1'5%
			EPB2.5.3. Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.	CCEC CSIEE	1º 2º 3º	2%	1%

ÁREA DE VALORES CÍVICOS E SOCIAIS

OBX.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA							
m k	B1.1. O autoconhecimento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. B1.2. Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva.	B1.1. Crear unha imaxe positiva de un mesmo tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconceito.	VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas.	CSC CCL	1º	2%	1%
			VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e	CSC	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			limitacións.	CCL CAA			
m	B1.3. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal.	VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	CSC CCL CSIEE	1º	2%	1%
			VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna.	CSC CSIEE	1º	2%	1%
m a	B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.5. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.	B1.3. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos.	CAA	1º	2%	0'5%
			VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade.	CAA	1º	1%	0'5%
			VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado.	CSC CSIEE	1º	1%	0'5%
			VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL	1º	2%	1%
m b	B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e a ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE	1º	2%	1%
			VSCB1.4.2. Asume as súas	CSC	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			responsabilidades durante a colaboración.	CSIEE			
			VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	CSC CAA CSIEE	1º	1%	0'5%
m	B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	CSC CSIEE	1º	1%	0'5%
			VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC CSIEE	1º	1%	0'5%
a	B1.8. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	CSIEE CSC	1º	2%	1%
			VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.	CSC CSIEE CCEC	1º	1%	0'5%
			VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia.	CSC CCL	1º	2%	1%
b	B1.9. A Responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	VSCB.1 7.1. Sopesa as consecuencias das súas accións.	CSC CSIEE	1º	2%	1%
			VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	CSC CSIEE	1º	2%	1%

OBX.	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS							
m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións.	CCL CSC CSIEE	2º	2%	1%
			VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	CCL CSC	2º	1%	0'5%
			VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	CCL CAA CSIEE	2º	2%	1%
			VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	CCL CSC	2º	2%	1%
b	B2.2. A comunicación receptiva. A escoita activa. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.	CSC CCL	2º	2%	1%
			VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	CCL CSC CSIEE	2º	1%	0'5%
			VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	CAA CSIEE CSC CCL	2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
c m e	B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación e recoñecemento de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	CCL CSC	2º	1%	0'5%
			VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores.	CCL CSC	2º	2%	1%
e m	B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.4. Empregar a aserción.	VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións.	CCL CSC CSIEE	2º	2%	1%
			VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	CCL CSC	2º	1%	0'5%
m	B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo.	B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	CCL CSC CAA	2º	1%	0'5%
c m	B2.6. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais.	CSC	2º	2%	1%
			VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	CSC CSIEE	2º	2%	1%
a	B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións	B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as	VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.	CSC	2º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
o	na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.8 A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.	diferenzas.	VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas.	CSC	2º	2%	1%
c m	B2.9 As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	CSC CSIEE	2º	2%	1%
			VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	CSC CSIEE	2º	2%	1%
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS							
b m	B3.1. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE	3º	1%	0'5%
			VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
b	B3.2. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación igualitaria. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos. B3.3. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa.	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA CSIEE CSC	3º	2%	1%
			VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC	3º	1%	0'5%
			VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o	CSC	3º	2%	1%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
			traballo en equipo.				
			VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.	CSC CSIEE CAA	3º	1%	0'5%
a	B3.4. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social	CCL CSC	3º	1%	0'5%
			VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	CCL CSC CSIEE	3º	2%	1%
			VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.	CSC	3º	2%	1%
c m	B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
			VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.	CCL CSC	3º	1%	0'5%
			VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito.	CSC CSIEE	3º	1%	0'5%
a	B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as	B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia, valorando	VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia.	CSC CCL	3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
	nenas do mundo recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española.	as condutas que os protexen.	VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda.	CSC	3º	2%	1%
			VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas.	CSC CSIEE	3º	1%	0'5%
a d	B3.7. Os valores cívicos e o exercicio dos dereitos e deberes nas situacións de convivencia no contorno inmediato entre iguais. B3.8. Dereitos dos nenos e das nenas. Relacións entre dereitos e deberes. Recoñecemento do seu carácter universal para todos os homes e as mulleres, sen discriminación. B3.9. Realización e interpretación de gráficos sinxelos.	B3.6. Comprender a correlación entre dereitos e deberes, valorando situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social.	VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.	CSC CCL	3º	2%	1%
			VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia.	CSC CD CCL	3º	1%	0'5%
			VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo.	CSC CCEC CCL CD CMCT CSIEE	3º	1%	0'5%
d m	B3.10. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.	B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación.	VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia.	CSC CCL	3º	2%	1%
			VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.	CSC CD CCL	3º	1%	0'5%

OBX.	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC	TRIM.	PESO	GRAO M.
				CCEC CSIEE			
h o	B3.11. A repercusión social, no presente e no futuro, de accións individuais e colectivas. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas de coidado do medio e promoción de formas de vida saudables.	B3.8. Realiza un uso responsable dos bens da natureza, comprendendo e interpretando sucesos, analizando causas e predicindo consecuencias.	VSCB3.8.1. Aмосa interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela.	CSC	3º	2%	1%
			VSCB3.8.2. Razona os motivos da conservación dos bens naturais.	CSC CCL	3º	2%	1%
			VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos.	CSC CSIEE	3º	1%	0'5%
n	B3.12. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. B3.13. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.9. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	CSC CSIEE	3º	2%	1%
			VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	CSC CD CAA	3º	1%	0'5%
			VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	CSC CCL CMCT CD	3º	2%	1%

4.2. INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN COMÚNS A TODAS AS ÁREAS.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa. ▪ Avaliación de contidos, probas correspondentes á unidade. ▪ Avaliación para competencias, proba correspondente á unidade. ▪ Outros documentos gráficos ou textuais. ▪ Debates e intervencións. ▪ Proxectos persoais ou de grupo. ▪ Representacións e dramatizacións.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa do traballo diario. ▪ Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación. ▪ Valoración cuantitativa do progreso individual (calificacións). ▪ Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións e puntualizacións). ▪ Valoración cuantitativa do progreso colectivo. ▪ Valoración cualitativa do progreso colectivo.

5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.

PRINCIPIOS XERAIS

1. A finalidade da educación primaria é facilitarles aos alumnos e ás alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalos/as para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.
2. A acción educativa procurará a integración das experiencias e aprendizaxes do alumnado e adaptarse aos seus ritmos de traballo.
3. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe en máis dunha competencia ao mesmo tempo.
4. Os centro docente desenvolverá as medidas de atención á diversidade establecidas pola consellería, adaptándoas ás características do alumnado e á súa realidade educativa, co fin de atender a todo o alumnado. Así mesmo, se arbitrarán métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, que favorezan a capacidade de aprender por si mesmos/as e promovan o traballo en equipo.
5. Desde o centro se promoverán compromisos coas familias e cos propios alumnos e alumnas nos que se especifiquen as actividades que uns e outros se comprometen a desenvolver para facilitar o progreso educativo.
6. Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das disciplinas de cada curso, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballaranse en todas as materias.
7. Se fomentará a calidade, equidade e inclusión educativa das persoas con discapacidade, a igualdade de oportunidades e non-discriminación por razón de discapacidade, medidas de flexibilización e alternativas metodolóxicas, adaptacións curriculares e outras medidas de atención á diversidade.
8. Se promoverá o desenvolvemento dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero, e dos valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

1. Nesta etapa poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

2. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

4. A lectura constitúe un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato. Co fin de fomentar o hábito da lectura, os centros docentes organizarán a súa práctica docente de xeito que se garanta a incorporación dun tempo diario de lectura non inferior a trinta minutos.

5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.

6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.

7. Os mecanismos de reforzo, que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

- Libros de texto.
- Cadernos de traballo.
- Materiais didácticos tanto comercializados como de elaboración propia.
- Fichas de reforzo e apoio.
- Fichas de avaliación.
- Ordenador e pizarra dixital.
- Biblioteca de aula e de centro.
- Recursos didácticos das páxinas web.
- Dicionarios.
- Mapas.
- Murais.
- Material manipulable e experimental propio de cada área.

7. AVALIACIÓN.

O referente para avaliar as aprendizaxes do alumnado son os criterios de avaliación e a súa concreción nos estándares de aprendizaxe avaliábeles. No deseño das situacións de aprendizaxe tomaranse en consideración todos os elementos do currículo, entre eles os procedementos e instrumentos de avaliación, así como os criterios de cualificación que permitan avaliar tanto os resultados de área como o nivel de competencias alcanzado polos alumnos e as alumnas.

Contamos cos seguintes procedementos de avaliación:

- Procedementos de avaliación inicial: a avaliación inicial levarase a cabo no mes de setembro. Será realizada a través da observación e de diferentes actividades de ensino / aprendizaxe que permitan observar e comprobar tanto o desenvolvemento de contidos como de competencias en todo o alumnado. As actividades poderán ser tanto escritas, como manipulativas ou orais. Dita avaliación inicial permitirá deseñar a programación de aula, partir do nivel do alumnado e adaptar o proceso ás necesidades individuais de cada alumno/a. Os aspectos relevantes serán rexistrados por escrito e informarase as familias
- Procedementos de avaliación continua: a avaliación continua será inherente á propia práctica docente. As propias actividades de ensino / aprendizaxe permitirán ir regulando o proceso, xestionando erros e afianzando éxitos. Utilizaremos diferentes instrumentos de avaliación, tales como probas escritas, demostracións prácticas, ... En cada tarefa integrada ou proxecto avaliaremos os seus correspondentes estándares establecendo diferentes niveis de desempeño para cada alumno/a. En todas as áreas, excepto nas áreas de ciencias, a avaliación será continua. A avaliación nas áreas de ciencias será trimestral, xa que son bloques de contidos cerrados.
- Procedementos da avaliación final: a avaliación final ou sumativa virá dada polo perfil de área ou competencia, así como pola correspondente ponderación dos estándares. Nas áreas de ciencias, a nota final será a media das notas das avaliacións trimestrais.

7.1. MÍNIMOS ESIXIBLES

CIENCIAS DA NATUREZA

- Saber en que consisten as funcións que realiza o noso corpo e recoñecer os aparellos implicados nelas.
- Definir saúde tendo en conta tres aspectos: mental, social e física.
- Nomear os hábitos saudables.
- Coñecer as características das dietas saudables.
- Coñecer as principais características relacionadas coas funcións vitais dos animais.
- Diferenciar os cinco grandes grupos de animais vertebrados e describir as súas características.
- Coñecer as características máis importantes dos animais invertebrados.
- Identificar os dous grupos de plantas: con flores e sen flores.
- Coñecer as partes das plantas, a súa nutrición e a súa reprodución.
- Identificar materias naturais e distinguir se son de orixe vexetal, animal ou mineral..
- Identificar materiais artificiais e saber como se fabrican.
- Saber os efectos que producen as forzas, distinguir entre forzas por contacto e forzas a distancia e comprender que a gravidade é unha forza.
- Coñecer as fontes de enerxía e diferenciar as renovables e as non renovables.
- Diferenciar entre as máquinas simples e as máquinas compostas e identificar as partes das mesmas.

CIENCIAS SOCIAIS

- Identificar e describir as capas da Terra.
- Saber que é un volcán e un terremoto e por que se producen.
- Coñecer os distintos tipos de rochas, saber clasificalas en función da súa orixe e identificar as propiedades dos minerais.
- Recoñecer nun mapa o relevo de España.
- Definir atmosfera, diferenciar as súas capas e recoñecer os principais fenómenos atmosféricos.

- Saber o que é o clima, recoñecer tres grupos de climas (cálidos, fríos e temperados) e localizar os distintos climas de España.
- Saber o que é a hidrosfera e distinguir as fases do ciclo da auga.
- Colocar nun mapa os ríos de España e as súas vertentes.
- Recoñecer os distintos tipos de paisaxe, identificando os elementos naturais e os feitos polas persoas.
- Nomear feitos que deterioran as paisaxes.
- Recoñecer España como parte da Unión Europea e coñecer os seus límites naturais e a organización do seu territorio.
- Recoñecer España como un estado democrático e nomear as principais institucións.
- Definir o que é a poboación absoluta. Saber como se estuda e clasifica a poboación.
- Definir sector primario, secundario e terciario e identificar as características das actividades que pertencen a cada sector.
- Coñecer o que é a historia e comprender as unidades de tempo que se empregan nela.
- Coñecer as principais características da Prehistoria e da Idade Antiga: os pobos prerromanos e a época romana.

MATEMÁTICAS

- Ler, escribir, descompoñer, comparar e ordenar números naturais de sete cifras.
- Coñecer os números ordinais ata o trixésimo noveno.
- Recoñecer e realizar sumas, restas, multiplicacións e divisións.
- Facer estimacións.
- Recoñecer e aplicar as propiedades conmutativa e asociativa da suma e da multiplicación.
- Recoñecer as potencias como produtos de factores iguais. Ler, escribir e calcular o valor dunha potencia.
- Resolver problemas e situacións sinxelas, de suma, resta, multiplicación e división da vida cotián.
- Coñecer os números romanos e saber aplicar as súas regras.
- Recoñecer, representar, ler, escribir, comparar e resolver problemas de fraccións.
- Recoñecer, representar, comparar, ordenar e aproximar números decimais.
- Sumar, restar e multiplicar números decimais. Resolver problemas con números decimais.
- Coñecer e utilizar as unidades naturais de medida (palmo, pé, paso), e as de lonxitude, capacidade e masa e realizar estimacións e resolver problemas de medidas de lonxitude, tempo, capacidade e masa relacionadas con situacións da vida cotiá.
- Ler e representar as horas en reloxos analóxicos e dixitais e resolver problemas reais onde aparezan as horas.
- Coñecer as equivalencias entre as distintas unidades de tempo.
- Resolver situacións reais con unidades de tempo e diñeiro.
- Identificar, nomear, clasificar e trazar as liñas e figuras fundamentais.
- Recoñecer, clasificar e medir ángulos.
- Recoñecer e debuxar figuras simétricas.
- Recoñecer e clasificar os polígonos. Calcular o perímetro dun polígono.
- Recoñecer e clasificar os prismas e as pirámides e identificar os seus elementos.
- Recoñecer e clasificar os corpos redondos (cilindro, cono e esfera) e identificar os seus elementos.
- Recoñecer suceso seguro, suceso posible e suceso imposible e cando un suceso é máis ou menos probable que outro. Resolver situacións reais de probabilidade.
- Calcular a media aritmética dun conxunto de datos.
- Buscar, interpretar e rexistrar datos numéricos para elaborar táboas e gráficos.
- Presentar de forma clara, limpa e ordenada os cálculos, tamén os trazados de figuras xeométricas.

LINGUA CASTELÁ E LINGUA GALEGA

- Coñecer e utilizar o vocabulario básico do nivel na expresión escrita e oral.
- Recoñecer as unidades básicas da lingua e as principais clases de palabras (substantivos, artigos, adxectivos, pronomes persoais, determinantes e verbos).
- Coñecer e utilizar correctamente as normas ortográficas propias do nivel.
- Desenvolver habilidades de comprensión lectora.
- Interpretar e utilizar a linguaxe non verbal.
- Localizar información en diferentes fontes: dicionarios, libros, enciclopedias,...
- Identificar os elementos rítmicos dun poema e empregar a rima consoante en pequenos poemas.
- Ler con fluidez, ritmo e entoación axeitados.
- Participar en situacións comunicativas da aula tomando en consideración os hábitos e as regras que rexen estas situacións.
- Comprender textos orais de uso habitual procedentes de diferentes soportes, identificando a información máis relevante. Usar estratexias elementais para comprender as mensaxes que se escoitan, atendendo a sinais relevantes coma o ton de voz ou os xestos e formulando preguntas sobre o que non se comprende ben.
- Expresar oralmente vivencias, feitos, sentimentos ou emocións, e comunicar mensaxes de xeito organizado.
- Coñecer e reproducir textos de literatura oral, especialmente a popular.
- Localizar información concreta e realizar inferencias directas na lectura de textos.
- Producir e reescribir textos diferentes e diversos con variados obxectivos comunicativos, seguindo modelos e observando estratexias de planificación, textualización (coidando as normas ortográficas elementais e os aspectos básicos da organización textual) e revisión de escritos. Iniciar o uso do procesador de texto para composicións sinxelas.
- Ler textos diversos dos traballados e creados na aula, con descodificación e entoación axeitada, coa finalidade de gozar e/ou aprender coa escoita lectora.
- Amosar iniciativa e interese pola lectura.
- Valorar a lectura como fonte de diversión.
- Presentar os seus traballos cunha caligrafía clara e limpa.

* Ademais en lingua galega considerarase como mínimos:

- Identificar mudanzas que se producen nas palabras, enunciados e textos facendo substitucións, supresións, cambios de orde e observar as modificacións que se poden dar na comprensión e na expresión escrita.
- Memorizar e reproducir textos orais propios da literatura galega.
- Coñecer textos da literatura infantil galega (poesía, contos, cómics, ...) adecuados ao nivel, coa finalidade de disfrutar da lectura.
- Comparar textos orais e escritos producidos en diferentes variedades da lingua galega.
- Valorar a lingua galega e os recursos literarios da tradición oral.

PLÁSTICA

- Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética e a creación artísticas para promover a percepción e a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.
- Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa e de forma individual.
- Interese pola manipulación e pola exploración de materiais e de técnicas diversas.

VALORES CÍVICOS E SOCIAIS

- Traballar en equipo valorando o esforzo individual e colectivo.
- Expresar as súas opinións, sentimentos e emocións.
- Participar na resolución de conflitos.
- escoitar e respectar as opinións dos/as compañeiros/as, aceptando as diferenzas individuais.
- Respecta as regras nos xogos e no traballo en equipo.
- Respecta as normas da aula e do colexio.
- Colabora nas diferentes actividades que se propoñan dende a aula ou o colexio.

7.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

	Cráterios
1. Traballo autónomo (aula e outros espazos). 10%	<ul style="list-style-type: none"> • Realización sen axuda externa. • Estimación do tempo empregado para resolver unha actividade. • Grao de adquisición de aprendizaxes básicas. • Orde e limpeza na presentación. • Caligrafía. • Destrezas. • Revisión do traballo antes de dalo por finalizado. • Valoración entre o traballo da clase e o da casa. • Creatividade.
2. Probas orais e escritas. 60%	<ul style="list-style-type: none"> • Valoración da aprendizaxe dos contidos. • Valoración dos procesos seguidos e dos resultados. • Expresión oral do procedemento seguido ao resolver unha actividade. Coherencia e adecuación. • Valoración do tempo empregado/tempo necesario para resolver unha actividade. • Orde, limpeza e estrutura do traballo presentado. • Caligrafía lexible. • Tempo de realización. • Destrezas.
3. Participación e seguimento das clases (intervencións orais, tipo de respostas...) 10%	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel e calidade das intervencións. • Mensaxe estruturada. • Uso de vocabulario apropiado. • Comportamento. • Esforzo. • Interese.
4. Traballo cooperativo. Valoración individual e en grupo. 10%	<ul style="list-style-type: none"> • Capacidade de traballo cooperativo. • Grao de comunicación cos compañeiros e compañeiras. • Resolución de conflitos. • Interese, motivación. • Creatividade. • Iniciativa. • Opinión persoal do traballo e de como se fixo.
5. <i>Dossier</i> de traballo individual. 10%	<ul style="list-style-type: none"> • Presentación clara e ordenada. • Actualizado. • Razoamento da selección das producións que forman o <i>dossier</i>.

7.3. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DOS ALUMNOS/AS.

O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que

alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa.

A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

Atenderase especialmente aos resultados das avaliacións individualizadas de terceiro curso de educación primaria.

O claustro deste dentro, con carácter xeral, establece as seguintes normas na promoción ou non promoción entre os distintos cursos.

Promoción de curso:

- **Promocionará** aquel alumno/a que obteña cando menos a cualificación de SUFICIENTE en todas as áreas.
- **Promocionará** o/a alumno/a que, aínda que non obteña a cualificación de SUFICIENTE en todas as áreas xarepetise ao longo da etapa.
- **Non promocionará** o/a alumno/a que teña a cualificación de INSUFICIENTE en dúas áreas si estas son as das linguas (galego e castelán) ou ben unha área das citadas de lingua e a de matemáticas. E ó mesmo tempo teña un desenvolvemento das competencias clave e un grao de madurez tal, que dificulten gravemente o seu traballo no seguinte nivel.
- **O alumno con NEE será avaliado tendo en conta a súa adaptación curricular significativa**, é dicir, tomaranse como referencia para a súa promoción os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe fixados nas respectivas adaptacións.

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO				
INDICADORES DE LOGRO	ESCALA			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3. Conseguiuse a motivación do alumnado?				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				

5. Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7. Tomouse algunha medida curricular para atender ao alumnado con NEAE?				
8. Tomouse algunha medida organizativa para atender ao alumnado con NEAE?				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12. Valorouse adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado dentro do grupo?				

AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE				
INDICADORES DE LOGRO	ESCALA			
	1	2	3	4
1. Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade?				
2. Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para o alumnado con NEAE?				
3. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas?				
4. Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5. Poténcianse estratexias de animación á lectura, de comprensión e de expresión oral?				
6. Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino / aprendizaxe?				
7. Préstase atención aos temas transversais?				
8. Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
9. As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares?				
10. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación, ...?				

9. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE.

No marco do Decreto 229/2011, enténdese por medidas de atención á diversidade aquelas actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado. Estas medidas clasifícanse en:

1. Medidas ordinarias de atención á diversidade. Son todas aquelas que faciliten a adecuación do currículo prescritivo, sen alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características do alumnado. Estas medidas teñen como finalidade dar resposta ás diferenzas en competencia curricular, motivación, intereses, relación social, estratexias, estilos e ritmos de aprendizaxe, e están destinadas a facilitar a consecución dos obxectivos e competencias establecidas nas diferentes ensinanzas. Algunhas destas medidas a desenvolver serían:
  - a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
  - b) Adecuación das programacións didácticas ao alumnado. En todo momento teranse en conta as características, motivacións e intereses do alumnado para deseñar as diferentes tarefas que permitan desenvolver e acadar os estándares e os criterios de avaliación.
  - c) Metodoloxías basadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
  - d) Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación. A avaliación entenderase como un elemento regulador e potenciador da aprendizaxe. O alumnado con algún tipo de dificultade ou necesidade específica de apoio educativo contarán con todas aquelas adaptacións que sexan precisas e que permitan a compensación de ditas dificultades.
  - e) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria. Este tipo de reforzo e apoio será deseñado e implementado contando sempre co asesoramento do D.O.
  - f) Programas de habilidades sociais. Traballarase a xestión de conflitos, a intelixencia emocional e a empatía de forma transversal.
2. Medidas extraordinarias de atención á diversidade. Son todas aquelas dirixidas a dar resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización. Aplicaranse unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultar estas insuficientes.

10. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

En relación ás actividades complementarias sinalar que:

- Participaremos nas celebracións de festas populares co Centro (Magosto, Entroido, Samaín, Maíos ...) e nas efemérides programadas polo equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares en colaboración co Equipo da Biblioteca e o Equipo de Dinamización da Lingua Galega (Día da Paz, Día contra a violencia de xénero, Día do Libro...).
- Realizaremos todas aquelas visitas culturais, deportivas, ...que se organicen o longo do curso e que sexan de interés para o alumnado.

- Acudiremos a todos os actos culturais que nos ofrezcan dende os diferentes organismos do Concello de Ferrol.

En canto as tarefas extraescolares do alumnado, estas serán deseñadas polo profesorado de tal xeito que supoñan un reforzo dos contidos e competencias traballados. Ditas tarefas serán axustadas á idade do alumnado e as súas necesidades individuais. Fomentarase a responsabilidade dos alumnos e alumnas na súa formación e a súa autonomía, en liña coa cultura do esforzo e do traballo.

11. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS.

Periodicamente revisarase:

- A adecuación dos obxectivos didácticos e da selección de contidos, segundo o grao de consecución dos mesmos polo grupo de alumnos e alumnas.
- Analizarase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias.
- Revisarase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos e alumnas.
- Procederase ao análise dos materiais empregados.
- Nas reunións de coordinación intentarase mellorar a coordinación analizando o punto no que se atopa o grupo de aula.
- Analizarase se as reunións que se manteñen coas familias son as adecuadas en cantidade e en calidade para que os pais se sintan motivados e apoiem o traballo dos fillos e fillas na casa e na aula.
- Procederase tamén ao análise da distribución dos espazos na aula, de forma de buscar as posibles interaccións que posibiliten unha mellor adecuación ao traballo que se desenvolve.

12. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS.

Na reunión de pais, por cursos, que se celebrará no mes de setembro procederase a darlles conta da marcha do curso, con normas a seguir e orientacións cara ao estudo dos seus fillos e fillas.

Informaráselles dos criterios de promoción de curso, así como dos obxectivos, competencias, contidos e criterios de avaliación das distintas áreas, indicándolles que teñen á súa disposición ditos documentos na secretaría do centro para poder miralos cando lles sexa preciso.

Así mesmo, informaráselles de como será a avaliación trimestral e de onde sairá a nota de cualificación trimestral.

Recordaráselles o horario de atención a pais e a dispoñibilidade dos titores a recibilos en horario distinto ao da titoría, sempre que sexa posible.

E, por último, pediráselles a súa colaboración e implicación para mellorar a calidade do

ensino, coa intención de que se convertan en axentes activos do proceso de ensinanza / aprendizaxe dos seusfillos/as.